

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 1997 අගෝස්තු (නව නිර්දේශය)
 கல்வியியல் பொதுத் தராதரப்பத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 1997 ஓகஸ்ட் (புதிய பாடத்திட்டம்)
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 1997 (New Syllabus)

ගණිතය I
 கணிதம் I
 Mathematics I

07	
S	I

පැය තුනයි / மூன்று மணி / Three hours

ප්‍රශ්න අටකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

1. p, q සහ r ප්‍රයෝග්‍ය ලෙස ගනිමු. සත්‍යතා වල භාවිතයෙන් $p \vee q \supset \sim p \rightarrow q$ සහ $\sim p \wedge \sim r \supset \sim (p \vee r)$ සහ $\sim (p \vee r)$ සහ $\sim p$ සහ $\sim r$ ප්‍රයෝග්‍ය කරන්න.

“කර්මාන්තයාසන පරිගණක යන්ත්‍ර භාවිත කරයි.” යන්න p ලෙස ද, “විද්‍යා ශාලාව ව නිරාකරණය වේ.” යන්න q ලෙස ද, “ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති වේ.” යන්න r ලෙස ද ගෙන පහත දක්වන ප්‍රයෝග්‍ය සංකේත ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න.

- (i) කර්මාන්තයාසන පරිගණක යන්ත්‍ර භාවිත නොකරයි නම් විද්‍යා ශාලාව ව නිරාකරණය වේ.
- (ii) කර්මාන්තයාසන පරිගණක යන්ත්‍ර භාවිත කරයි ද විද්‍යා ශාලාව ව නිරාකරණය වේ ද නම් ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති නොවේ.
- (iii) ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති වේ හෝ කර්මාන්තයාසන පරිගණක යන්ත්‍ර භාවිත නොකෙරේ හෝ නම් විද්‍යා ශාලාව ව නිරාකරණය නොවේ.

ඉහතින් දක් වූ (i), (ii) සහ (iii) පූර්වච්ඡාව ලෙස ගෙන “විද්‍යා ශාලාව ව නිරාකරණය වී ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති වූහි නම් කර්මාන්තයාසන පරිගණක යන්ත්‍ර භාවිත කර නැත.” යන්න නිගමනය කරන්න.

2. A සහ B යනු දී නිශ්චිත පරිමිත S කුලකයක උප කුලක වේ.

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$$

බව සාධනය කරන්න.

$$n(A \cup B \cup C) = n(A) + n(B) + n(C) - n(A \cap B) - n(A \cap C) - n(B \cap C) + n(A \cap B \cap C)$$

සමාන භාවිතයෙන් හෝ අන් ක්‍රමයකින් හෝ පහත සඳහන් ශාලාව ව සඳහන්.

පුද්ගලික විදුලි සන්නිවේදන ඉදි කිරීම, වාණිජ ගණිතය සහ සංඛ්‍යාතය සඳහා පමණක් පුහුණුවීම සහතික පවත්වනු ලැබේ. එම විදුලි සන්නිවේදන සිසුන් 200 ක් 90 ක් 100 ක් 110 ක් පිළිවෙලින් ඉදි කිරීම, වාණිජ ගණිතය සහ සංඛ්‍යාතය සඳහා ලියා පදිංචි වී ඇත. විෂය දෙකක් පමණක් සඳහා සිසුන් 80 ක් ලියා පදිංචි වී ඇත්නම් විෂයයන් තුනම සඳහා ලියා පදිංචි වී ඇති සිසුන් සංඛ්‍යාව සොයන්න.

ඉදි කිරීම සඳහා පමණක් ලියා පදිංචි වී ඇති සිසුන් සංඛ්‍යාව වාණිජ ගණිතය සහ සංඛ්‍යාතය සඳහා පමණක් ලියා පදිංචි වූ සිසුන් සංඛ්‍යාවට සමාන බව ද පෙන්වන්න.

3. O මූල ලක්ෂ්‍යයක් විෂයයකි L, M, N ලක්ෂ්‍ය තුනක පිහිටුම් දෙසෙහි පිළිවෙලින් $5i+7j, i+pj, pi+3j$ වේ. මෙහි p යනු නියතයකි.

- (i) \vec{LM} සහ \vec{LN} දෙසෙහි සොයන්න.
- (ii) \widehat{MLN} , සෘජු කෝණයක් වන විට p හි අගය සොයන්න.
- (iii) \widehat{MLN} සෘජු කෝණයක් නම් MN ට සමාන්තරව L හරහා ඇදී l රේඛාවේ සමීකරණය ලබා ගන්න.
- (iv) O ඉතාම සමීපයෙන් l මත පිහිටි ලක්ෂ්‍යයේ පිහිටුම් දෙසෙහි සොයන්න.

[අනෙක් පිට බලන්න.

4. (අ) $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 4 & -1 \end{pmatrix}$ ලෙස ගනිමු.

$Au = -3u$ සහ $Av = 3v$ වන පරිදි $u = \begin{pmatrix} u_1 \\ u_2 \end{pmatrix}$ සහ $v = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \end{pmatrix}$ නිශ්ශුන්‍ය තීර දෛශික සොයන්න.

$P = \begin{pmatrix} u_1 & v_1 \\ u_2 & v_2 \end{pmatrix}$ නම් $P^{-1}AP = \begin{pmatrix} -3 & 0 \\ 0 & 3 \end{pmatrix}$ බව පෙන්වන්න.

(ආ) $A = \begin{pmatrix} 4 & 8 & 0 \\ 0 & 4 & 8 \\ 0 & 0 & 4 \end{pmatrix}$ ලෙස ගනිමු.

$AB = BA$ තෘප්ත කරන ඕනෑම B න්‍යාසයක් $\begin{pmatrix} a & b & c \\ 0 & a & b \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}$ ආකාරයේ වන බව පෙන්වන්න.

5. (අ) යම්කිසි $n \in \mathbb{Z}$ සඳහා $a = 2^n b$ වන්නේ ම නම් පමණක් aRb වේ යනුවෙන් \mathbb{Z} මත R සම්බන්ධයක් අර්ථ දක්වනු ලබයි.

R ; කුලකයා සම්බන්ධයක් බව සාධනය කර 4 ට කුලකවන පූර්ණ සංඛ්‍යා කුලකය සොයන්න.

(ආ) k යනු දී තිබෙන පූර්ණ සංඛ්‍යාවක් ද, $g(x) = 2x + k - kx$ මගින් $g: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ අර්ථ දැක් වේ යැයි ද ගනිමු. k හි කිනම් අගයන් සඳහා g එකට - එක වේ ද? k හි කිනම් අගයන් සඳහා g මකට වේ ද? g^{-1} පවතින විට g^{-1} සොයන්න.

6. a, b, c තාත්වික නියත වූ $ax^2 + bx + c = 0$ වර්ග සමීකරණයේ මූල α_1, α_2 නම් $\alpha_1 + \alpha_2$ සහ $\alpha_1 \alpha_2$ සඳහා a, b, c ආශ්‍රිතයෙන් ප්‍රකාශණ ලියා දක්වන්න.

λ තාත්වික නියතයක් වූ $x^2 + 2\lambda x + 2\lambda + 15 = 0$ සමීකරණයේ මූල α, β යැයි ගනිමු.

(i) α සහ β තාත්වික වනු පිණිස λ හි අගය කුලකය සොයන්න.

(ii) මූල $2\alpha + \alpha\beta$ හා $2\beta + \alpha\beta$ වන $y^2 + qy + r = 0$ ආකාරයේ සමීකරණයක්, q සහ r නියත λ ඇසුරෙන් ප්‍රකාශ කරමින්, ලබා ගන්න.

(iii) ඉහත සඳහන් y හි වර්ග සමීකරණයේ මූල අතර වෙනස 12 ක් වනු පිණිස λ හි අගයන් සොයන්න.

7. (අ) x විෂයෙහි අවකලනය කරන්න.

(i) $[x^2 + \sqrt{1+x^4}]^{20}$

(ii) $\frac{e^{-x} \sin 2x + \cos^2 2x}{x}$

(ආ) $y = x^5 + 5x^3 - 19x + 3$ සමීකරණය මගින් දෙනු ලබන වක්‍රයට $y = x - 1$ රේඛාවට සමාන්තර වන ලෙස ඇඳි, ස්පර්ශකවල සමීකරණ සොයන්න.

(ඇ) ගෝලාකාර බැඳුණු පරිමාව $50 \text{ cm}^3/s$ නියත ප්‍රිභුකාවකින් වැඩි වන පරිදි, එයට නූල පුරවනු ලබයි.

(i) අරය 10 cm වන විට කුමන කඩිනමකින් බැඳුණේ අරය වැඩි වන්නේ ද?

(ii) අරය 10 cm වන විට කුමන කඩිනමකින් බැඳුණේ පෘෂ්ඨ වර්ගඵලය වැඩි වන්නේ ද?

[අරය r වූ ගෝලයක පරිමාව $\frac{4}{3}\pi r^3$ බව ද, එහි පෘෂ්ඨ වර්ගඵලය $4\pi r^2$ බව ද උපකල්පනය කළ හැක.]

8. සහ මීටර 25 ක පරිමාවක් ඇති, පළල මෙන් දෙගුණයක් දිග වූ පතුලක් ඇති, ඒකාකාර-වතුරු හරක්කඩක් ඇති, උඩ පැත්ත තොටුසු වැසියක් සෑදීමට අවශ්‍යව ඇත. පතුලේ වර්ග මීටරයක් සෑදීමට යන වියදම රු. 800 යක් වන අතර පැසිවල වර්ග මීටරයක් සෑදීමට යන වියදම රු. 500 ක් වේ. වැසියේ කනකම් තොසසුනා හැර, පළල මීටර x වන වැසියක් සෑදීමට යන වියදම සඳහා x ඇසුරෙන් ප්‍රකාශණයක් ලබා ගන්න. අවම වියදමකින් වැසිය සාදන්නේ නම් එහි දිග, පළල සහ උස ද එය සෑදීමට යන වියදම ද සොයන්න.
9. $A(1, 3)$ සහ $C(4, 2)$ යනු A, B, C, D චාලාවර්තව ගත් $ABCD$ සමචතුරස්‍රයක AC විකර්ණයේ කෙළවරවල් ය. සමචතුරස්‍රයේ ඉතිරි ශීර්ෂ දෙකේ ඛණ්ඩාංක සොයන්න. P යනු $\frac{BP}{PC} = 2$ වන පරිදි BC මත පිහිටි ලක්ෂ්‍යය වේ. AB මත C හි ප්‍රතිබිම්බය මූල ලක්ෂ්‍යය බව පෙන්වා, ඒකයින් AB මත AP රේඛාවේ ප්‍රතිබිම්බයෙහි සමීකරණය සොයන්න.
10. ඕනෑම ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$ බව සුපුරුදු අංකනය භාවිතයෙන් සාධනය කරන්න. එම අංකනයම භාවිතයෙන්
- (i) D යනු $\frac{BD}{DC} = \lambda$ වන පරිදි BC මත පිහිටි ලක්ෂ්‍යයක් නම්
- $$AD = \frac{\sqrt{b^2 \lambda^2 + (b^2 + c^2 - a^2) \lambda + c^2}}{\lambda + 1}$$
- බව පෙන්වන්න.
- (ii) $\frac{\cos A}{a} = \frac{\cos B}{b} = \frac{\cos C}{c}$ නම් ABC ත්‍රිකෝණයේ කෝණ සොයන්න.
11. විභාගයකට පෙනී සිටි (පිරිමි සහ ගැහැණු) අපේක්ෂකයින් 100 ක් අතුරින් 80 ක් වූ පිරිමින්ගේ වැටුපු ලකුණුවල විභාජ්‍ය සහක දක්වන පරිදි වේ.

ලකුණු	සංඛ්‍යාතය
25	2
30	3
35	5
40	5
45	10
50	10
55	20
60	15
65	5
70	3
75	2
මුළු ගණන	80

- කවද, ගැහැණු අපේක්ෂකයින්ගේ වැටුපු ලකුණුවල මධ්‍යන්‍යය පිරිමි අපේක්ෂකයින්ගේ වැටුපු ලකුණුවල මධ්‍යන්‍යයට සමවන අතර, සම්මත අපගමනය 8.50 වේ.
- (i) 50 ක් අඩු කිරීමෙන් දක්න සේකතය කර පිරිමි අපේක්ෂකයින්ගේ ලකුණුවල මධ්‍යන්‍යය සහ සම්මත අපගමනය සොයන්න.
- (ii) සියලු ම අපේක්ෂකයින්ගේ ලකුණුවල මධ්‍යන්‍යය සහ සම්මත අපගමනය සොයන්න.
- (iii) වගුවේ දක්වා ඇති පරිදි ලකුණු 50 සහ 55 ගත් පිරිමි අපේක්ෂකයින්ගේ සංඛ්‍යාතය 10 සහ 20 නොවන අතර ඒවා පිළිවෙළින් 20 සහ 10 බව පසුව සොයා ගන්නා ලදී. නිවැරදි කල වගුවේ ලකුණුවලට අනුකූලව පිරිමි අපේක්ෂකයින්ගේ ලකුණුවල මධ්‍යන්‍යය සහ සම්මත අපගමනය අපගමනය කරන්න.

12. මියන්නේ ධාරණය ගන්ධිය පිළිබඳ ව අධ්‍යයනයක් කරන විද්‍යාඥයෙකු පහත සඳහන් පර්යේෂණය කරනු ලබයි. :
 මියෙකු පවු කාණුවක තබා "වම" සහ "දකුණ" යනුවෙන් නම් කළ දිශා දෙකෙන් එකක් මිත්තේ යැමට උඩ හැර ඇත. මියා වමට හැරුන හොත් ආහාර ස්වල්පයක් දෙනු ලබන අතර දකුණට හැරුනහොත් දුර්වල විදුලි කම්පනයක් දෙනු ලබයි. පර්යේෂණ වාරයේ දී මෙම ක්‍රියාවලිය කිහිප වතාවක් පුනරාවර්තනය කරනු ලබයි.

පළමුවන වටයේ දී මියා වමට හෝ දකුණට හෝ හැරීමේ සම්භාවිතාව සමාන වේ. කෙසේ වෙතත් පළමුවන වටයේ දී මියා වමට හැරුනහොත් දෙවන වටයේ දී ද වමට හැරීමේ සම්භාවිතාව 0-6 ක් වන අතර පළමුවන වටයේ දී මියා දකුණට හැරුනහොත් දෙවන වටයේ දී වමට හැරීමේ සම්භාවිතාව 0-8 ක් වේ. මියා දෙවන වටයේ දී වමට හැරීමේ සම්භාවිතාව 0-7 ක් බව පෙන්වන්න.

දෙවන වටයට පසු මිනුම් වටයක දී මියා වමට හැරීමේ සම්භාවිතාව ඊට කැපීන් වටයේ දී වමට හෝ දකුණට හෝ හැරීම අනුව මුල දී මෙන් පිළිවෙලින් 0-6 සහ 0-8 බව උපකල්පනය කරනු ලබයි නම් පිළිවෙලින් p_{n+1} සහ p_n මගින් දක්වන $n+1$ වන සහ n වන වට වල දී මියා වමට හැරීමේ සම්භාවිතා $p_{n+1} = 0.8 - 0.2 p_n$ මගින් සමුදාන බව පෙන්වන්න.

ඒ නයින් , පස්වන වටයේ දී මියා වමට හැරීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කරන්න.

p_n හි සීමාන්තික අගය සොයන්න.